

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena:
Na celý rok ... 4 koruny — hal.
Na pol roka ... 2 " — "
Na štvrt' roka ... 1 " — "
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:
Dr. ALEXANDER ERNSZT,
páp. komorník.
Majiteľ a vydavateľ:
JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľstvo:
Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 77. szám.
sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novú
ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dia tarify.
Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Trestná obžaloba

proti

nitrianskym slúžnovcom Jozefovi Szpál, Štefanovi Balázsovcis a proti podnotárovi Prikril-Skrabákovi.

I v samom systéme mungovskej verejnej správy bez príkladu sú tie hrozné násilnosti, aké pri účtovnej ceste krajinského vyslanca Georga Szmrecsányiho zpáchali slúžnovci žabokretského a prievidszského okresu. V podrobných správach poukázali sme už na neslýchané nezákonnosti, zneužívania úradnej moci a trýznenie ubohého ľudu, akých bez hryzenia svedomia dopúšťali sa tí nitrianski tatári; spomenuli sme spolu, že proti týmto úradnou mocou omámeným úradníkom zadaná bude trestná obžaloba. To sa aj stalo. Tí nitrianski šviháci postaví sa musia pred súd. Za neslýchané ich nezákonnosti a krv poburujúce násilenstva na sodpovednosť ľahať ich bude v prvom rade neodvislý súd nitriansky a za tým prípadne i vyššie súdne stolice, o ktorých známo je, že neznajú žartu.

Veľmi sa však mýlia tí nitrianski páni, keď sú v tej nádeji, že pred neodvislým súdom, kožu svoju zachrániť môžu takými figlami, akými Lukács a jeho kompani na krajinu haňbu a potupu uvalili pred celým svetom. Na neodvislosti sudcov a na verejnej mienke celej krajiny, zlomiť sa musia všetky snáhy, ktoré by tá cielily, aby tí páni vyhli zaslúženému trestu.

Ako sme minule spomenuli, krajinského vyslanca Georga Szmrecsányiho v štrnásti obciach jeho okresu brachiálnou mocou prekazili vydržiavať, riadne popredku oznámené a vyhlásené poslanecké účtovania. Slúžnovci a notári

v jednom čase s krajinským vyslancom prišli do každej obce a nielen že zakázali vopred oznámené účtovanie, lež okrem toho shromaždený ľud bez všetkej príčiny rozohnal dali bajonettami žandárov, ba vrátili sa i do privátnych príbytkov a utiahnuvších sa tá krajinských vyslancov a občanov napádali najbrutálnejším spôsobom. Medzi iným v obci Nitranovák vlámali sa do kaštiela cis. a král. komorníka, krajinského vyslanca Bélu Rakovszkyho.

Béla Rakovszky cestou budapeštianskeho pravotára Eliáša Jójárt pre prečin zpáchaný proti domovému právu ešte minulého mesiaca trnštnú obžalobu zadal proti prievidszskému slúžnemu Štefanovi Balázsovcis a pre podobný prečin urážky domového práva i Koloman Hamar farár obce Felsővesztény, pred trestným súdom obžaloval udvarnockého notára Bélu Prikril-Skrabáka.

Dr. Eliáš Jójárt budapeštiansky pravotár 10. mája u nitrianskeho kráľovského fiškálátu trestnú obžalobu zadal proti žabokreckemu hlavnému slúžnemu Jozefovi Szpál, proti titulárnemu slúžnemu prievidszskému Štefanovi Balázsovcis a proti Prikril-Skrabákovi, notárovi obce Bélaudvarnok, asice následkom prečinov, proti paragrafu 472. trest. zák., zpáchaných zneužívaním úradnej moci ako aj pre prečiny proti paragrafu 330. a 331. zpáchané urážkou privátneho domového práva. Trestná obžaloba obsahuje odvolávanie sa na písomné dôkazy a výpovede ohromného počtu očitých svedkov.

Trestná obžaloba, ktorú král. fiškálátu zadal krajinský vyslanec Georg Szmrecsányi, zneje nasledovne:

Proti Jozefovi Szpál, hlavnému slúžnemu, obyvateľovi žabokreckému, proti titulárnemu slúžnemu Štefanovi Balázsovicsovi obyvateľovi prievádzskému ako aj proti Prikril-Skrabákovi, notárovi obce Bélaudvarnok zadávam

trestnú obžalobu

pre prečiny proti §. 472. trest. zák. zpáchané zneužívaním úradnej moci ako aj pre prečiny proti §. 330. a 3. bodu §. 331. zpáchané úrazkou právneho domového práva a trestnú obžalobu moju prednášam v nasledujúcom:

Jozef Szpál 13. a 14. apríla v Chynoranoch kde som tým cieľom prišiel, aby som tam ako krajinský vyslanec okresu, povedal moju účtovnú reč, vzdor toho, že moje účtovanie popredku a riadne bolo oznámené a vzdor toho, že dľa 104. §. XXX. zák. čl. r. 1874., ako aj v smysle nariadenia ministerstva vnútra, 23. februára r. 1898. o oznamovaní ľudových shromaždení vydaného, nebol som povinný moje účtovania vrchnosti oznamovať, *bo poslancecké účtovania neni sú ľudové shromaždenia* — J. Szpál bez oprávnenej príčiny, zcela nezákonne, upotrebením zbrannej moci prekazil ma v plnení mojej poslanceckej povinnosti vydržiavania účtovania.

Štefan Balázsovic titulárny slúžny udaný prečin zpáchal skrze to, že 20. apríla b. r. predpoludním o 11. hodine v obci Nitranovák, kde po opätom predbežnom oznámení moje účtovanie chcel som vydržiavať, postavil sa predomňa a keď sa vyslovil, že vydržiavanie účtovanta zakazuje, k udržaniu poriadku vyslaným štyrom (4) žandárom rozkázal, aby ľud rozohnali. Vidiac veľkú rozhorčenosť, aká následkom toho vznikla sa shromaždeného ľudu, ja spolu i s prítomnými tam krajinskými vyslancami uspokojovali sme ľud a len tomuto našemu zakročeniu dakovať možno zahatenie prelievania krvi.

Štefan Balázsovic ako by namyslená jeho veľká úradná moc už zcela bola ho rozumu pozbavila, keď sme s ľuďmi opustili miesto shromaždenia, aby som účtovnú reč povedal vo dvore kaštieľa cis. a král. komornika, krajinského vyslanca Bélu Rakovszkyho, ešte sme všetci ani neprišli do dvora kaštieľa, keď z vonka nastrojil veľký hluk. Ja rozpamätajúc sa na to, čo ztrázmajster žandárov predtým bol po-

vedal, že keby som moje účtovanie vydržiavať chcel vo dvore kaštieľa Rakovszkyho, aby strielali a bajonettami štuchali, aby som teda prekazil podobné prelievanie krvi, aké zpáchané bolo v Černovej, vybehol som von a videl som ako žandári z priestora pred kostolom, kde som mal účtovanie vydržiavať, kde ale Štefan Balázsovic prekazil ho zbrannou mocou, vodou po kolená cez potok attakom rútili sa ku kaštieľu a s nastrčenými bajonettami postavili sa ku bráne, aby do kaštieľa nikto vstúpiť nemohol. Ľud vzdor toho bočnou zahradou dostal sa do kaštieľa, kde som zcela v krátkosti účtovať chcel pred mojimi voličmi. Sotva som však povedal niekoľko slov, keď Balázsovic rozkázal žandárom, aby vylámali bránu a na ich čele vrátil sa do dvora kaštieľa. Tu ale nafakal sa hrozne rozdráženého ľudu a nemal smelosti priblížiť sa k nemu.

Vtedy krajinský vyslanec Ján Bartos, vidiac nebezpečný stav, on k ľudu povedal krátku reč, v ktorej vyzdvihol, že pokračovanie slúžneho je nanajvyš nezákonné a surové zneužívanie úradnej moci a napomenul občanov, aby každý ticho sa choval vo svojom vlastnom záujme, Balázsovic sa žandárov ale vyzval, aby ľud nedráždili a preč sa odpratali, tí ale ostali tam aj ďalej.

Štefan Prikril-Škrabák podnotár, prečin, z ktorého je obžalovaný, zpáchal skrze to, že 20. apríla popoludní o 4. hodine v obci Felsővesztény ku slyšaniu účtovnej reči na priestore pred kostolom shromaždený ľud surovým násilienstvom rozohnať dal žandarmi, vzdor toho, že mu rychtár oznámenie shromaždenia na písme ukázal.

Trestuhodné prečiny prevádzal i pozdej, keď sme od kostola s ľuďmi vtiahli do dvora vzdialenejšej fary, Štefan Prikril-Škrabák so žandarmi i ta rútil sa za nami, vtisol sa do dvora a *pod mojou účtovnou rečou rozkázal žandárom, aby ľudí zbraňou zo dvora vyhnali, ktorí na rozkaz Prikrila-Skrabáka tri razy napadli ľud ostrým attakom, bajonettami.* Ľudu nestalo sa nič, jedine na energičné zakročenie, ktorým som sa ho zaujal, spolu i s mojím súdruhom vyslancom krajinským. (Dokončenie nasleduje.)

Zadovažujte predplatiteľov pre «Krestana!»

Mungovské huncútstvo.

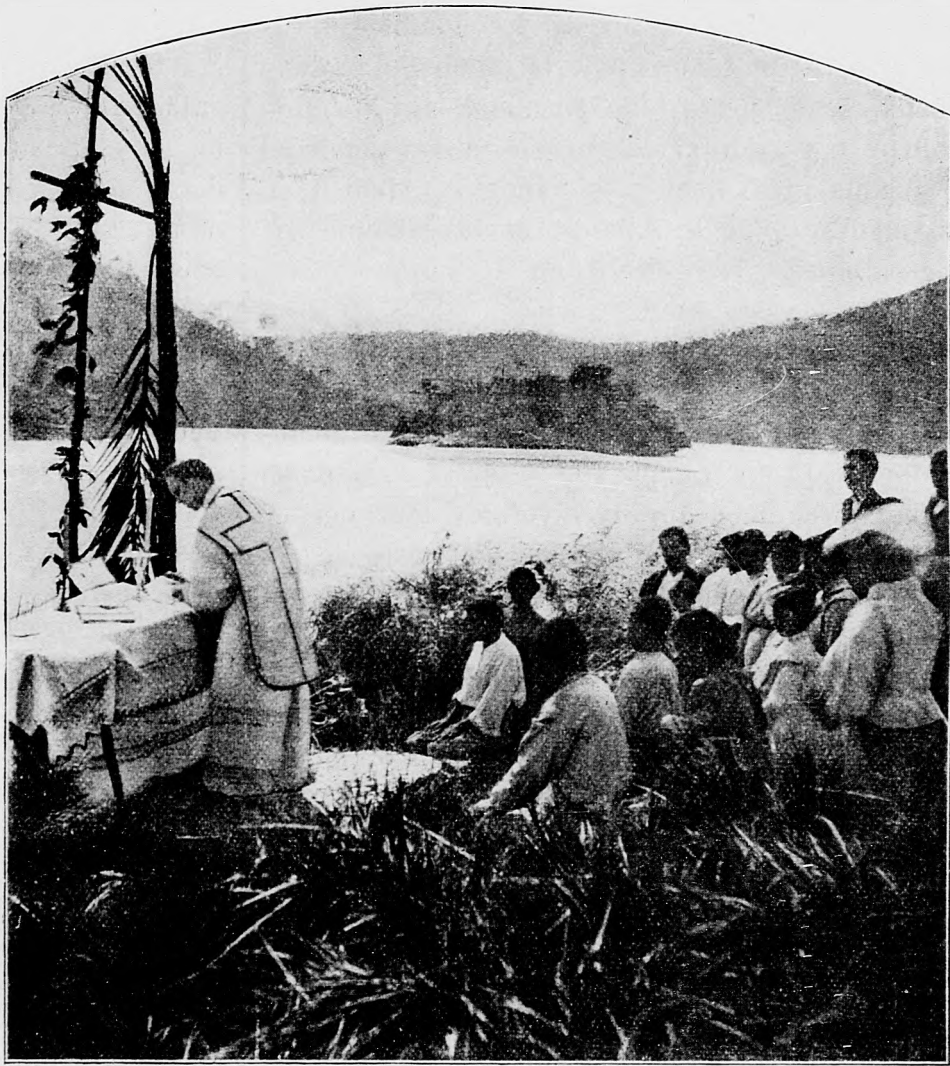
Mungovia hnevajú sa na nás. Nepáči sa im keď im vyčítame kapitule a keď im pred verejnosťou z očí do očí povieme, že sú kujoni, lhári, klamoši a švindleri. Mungovia boli by radi, keby sme ich kúsky a šalbiarstva zamlčali, aby ľud ani pochopu nemal o tom, kto sú oni a čo robia. Lenže my sa nebratričkujeme s mungovcami. My nezažmúrimo oči a nezapcháme si uši, keď vidíme nestydatosti a násilenstvá mungov. My sa nelakáme ani jedného ani druhého, čo by on aký mocný a bohatý bol. Jedno nám je, či Lukács, či Tisza, či poslanec či föispán. Či Szpál, či Škrabák. Čert ako diabol. Z nášho opozičného a kresťansko-ludáckeho stanoviska jedného tak šlaháme a posudzujeme ako druhého. Nie osoby napádame, lež ich politiku. Mungovčina je nám protivná, bo veď nenie ona inšie, ako liberalismus. Nuž a ktorý kresťan zkusil, že je liberalismus prajný cirkvi a občanstvu? Žiadon. Preto treba sily spojiť proti mungom liberálom.

Nielen Tisza a Lukács nás naučili čo je mungovina, lež celá strana liberálna. Tam niet dôslednosti a úprimnosti. Jedon lepšie zavádza voličov ako druhý. Vo figloch a huncútstve však snažia sa prevyšovať jeden druhého. Čo bolo najnovšie huncútstvo mungov?

Keď Lukács predložil snemu volebný zákon, istí mungovia vystúpili zo strany, ponevác nesúhlasili s tým zákonom, bo oni všeobecný volebný zákon s tajným hlasovaním po obciach slúbili svojim voličom a tí vyvolili ich len na základe tohoto slubu.

Zákon mungovia odhlasovali bez opravy a jeho veličenstvo kráľ ho sankcionoval. Nato tí mungovia, ktorí od masného hrnca na čas odskočili, pekne rúče chytili svoj pinkel a ako

keby sa nebolo nič stalo, ako čo by zatiaľ na výlete boli bývali, zaklopali na dvere mungovskej strany a pýtali sa dnuká i s pinklom. Tam ich radostne prijali. Sadli si znovu k masnému hrncu a rehotali sa, ako oni svojich voličov zaviedli. Už teraz sú očistení. Nikto im vraj nemôže robiť výčitky, že nezadržali slub, ktorý dopomohol im k mandátu. Oni totiž voličom

Sv. omša na ostrove Rio Doce (Brazília.)

slúbili všeobecné právo volebné, vláda ale previedla Tiszov zbojnícky zákon. Kým o ňom mungovia pojednávali, oni vystúpili zo strany, aby im voličia nevykričali, že ich oklamali. Aknáhle ale zákonný návrh stal sa zákonom, vrátili sa zpiatky k masnému hrncu. Bozkali Tiszovi ruku a vina bola odpustená. Včul ale pred voličmi legitimujú sa s tým, že oni, kým mungovia volebný zákon pojednávali, za ten čas boli opozičiami a agitovali za všeobecné tajné. A voličia dosť ľahko uspokojia sa, veď sú už navyknutí na huncuterie mungovských

poslancov. Komédiu tú mungovia už druhý raz predstavujú. Preto nám ona už není nová. Pamätáme sa, keď bola na sneme debatta o civilných matrikách a sobášoch, aj vtedy mnohí starí liberáli mungovia — ktorí pred voľbami reverzál dali zo seba, že neodhlasujú cirkevno politické zákony — vystúpili z liberálnej strany. Keď ale minula sa pohroma a z nešťastného toho návrhu stal sa zákon, vystúpivši mungovia jedon po druhom vrátili sa ku vládnemu válovu. Nikto im tam nepovedal, že to bol ohavný kúštit, že sa nepatrí na poslanca, aby svojich voličov takým huncútskym spôsobom zaviedol a oklamal, lež liberáli s radosťou vítali tých dissidentov a pochválili ich, že tak šikovne cez rozum prešli svojim voličom. Aj koza sa nazerala aj kapusta ostala.

Takéto huncútstva robia mungovci! Oni od voličov to žiadajú, aby navždy len na munga hlasovali. Aby ani jedon volič inú stranu nepodporoval, len munguskú. Notári a slúžnovci koľkokrát prenasledujú tých voličov, ktorí nechcú hlasovať na munga. A mungovský poslanec bez výčitkov svojho svedomia prijme od vlády peniaze na kortešacie. Nasľubuje voličom horydoly a keď by mal sľuby splniť, jednoducho oklame voličov a ešte aj vychvaluje sa s tým, že on je vlastenec, on je ľudomil, on je dôsledný politik.

No, to je veru veľký blázon, kto mungovi veri. Veď odkedy len mungovská strana jestvuje členovia jej nerobia iné, len rozmnožujú farchy daňujúcich občanov a žnú tam, kde nesiali.

Prečo sú mungovia takí? Prečo sú oni na vláde? Prečo môžu klamať a páchať kujonstvá? Preto, bo väčšina voličov nevie, ba nesmie dľa svojho presvedčenia voliť. Inak by to u nás vyzeralo, keby sme mali tajné hlasovacie právo po obciach.

Ondrej Hladký.

Historické triedy.

Naši starí otcovia pamätajú sa ešte na tie časy, keď v Uhorsku Nemci a Česi úradovali. Bolo to v pädesiatych a šesťdesiatych rokoch, keď naša krajina pre boje za slobodu vedené r. 1848/9. utratila slobodu a ústavu. Zaniklo všetko. Nastal absolutizmus, doba to nemeckých

beamtrov. Tieto časy spomínajú naši starkovia a vždy si vzdýchnu, že veru vtedy bola inakšia spravodlivosť ako je tá čo včul panuje. Že vraj porcie boly malé, človek to ani necítil, čo musel platiť. Tí nemeckí beamtri vraj nikoho neprehánali a nepokutovali bez príčiny. Nemusel sa nikto triasť pred nimi, bo boli ľudskí. Nepomstili sa nad stránkami, bo mali cit a srdce.

Naši starí takto spomínajú tie blahé časy, keď cudzí ľudia spravovali Uhorsko. Nemecká éra trvala do r. 1867. Po porážke pri Königgrázi panovník vyrovnal sa s Uhorskom. Zanikla nemčina, Nastalá doba takrečenej slobody. Ľud dľa zákona mal byť slobodným a rovnoprávnym, uvrhnutý bol ale do otroctva stoličných džentrikov. Všetky úrady bez malej výnimky prešly do rúk zemanských, Lenže ruky tie neboly také pracovité, ako ruky nemeckých beamtrov. Naši páni nikdy neboly naučení pracovať. Veď ani ich otcovia nepracovali. Na to boli sedliaci. Naši pánski darebáci preplnili úrady nie preto, aby pokračovali v diele Bachových beamtrov, lež aby za lenošenie fahali platy a veľké penzie. Ako aj tí páni u nás úradujú, to vieme zo zkušnosti.

My sa častokrát zaoberáme s našimi stoličnými úradskými a za každým sbúri sa v

Hagenbeck, nedávno zomrely chytrý krotiteľ divých zvierat.

Siroty, ktorých rodičia hladom umreli v Číne.

nás krv, keď si na nich pomyslíme. Odporní sú nám tí páni, bo nemajú citu a ľudskosti. Bojíme sa tých pánov, bo sú nám neprajní. Vyhybujeme im, bo sú lstiví a pomstychtiví. Cudzí sú nám oni, bo nás nenávidia. Len treba pomysleť na obecné, na stoličné a na krajinské volby, a už vrie v nás. Už stískame päste a povedáme: hej, keby som sa medzi štyrma očima dostal, pamätal by si, kedy som ti pleco potlapkal.

Tak to veru teraz vyzerá u nás. Nečudujme sa teda, že naši starí spomínajú Nemcov, bo veru to boli dobrí a statoční úradníci. Kde sú naši od tých! Samá pýcha a nadutosť. K chudobnému človekovi nemajú ani poriadneho slova. Prácu svoju konajú lenivo. Do úradu chodia len z musenosti. Netvorí ničeho čo by dobré bolo pre krajinu. Hrajú sa v karty, lietajú po polovačkách, lumpujú, lahtikária a robia dlhy.

A predseda túto ničomnú a lenivú vrstvu krajinského obyvateľstva Tisza ešte aj dnes vyhla-

suje za historickú triedu Uhorska. Že vraj oni ju bránili proti nepriateľom. Že vraj Uhorsko len tak sa udrží, keď všetky úrady a poslancské mandáty ostanú v zemanských rukách. Preto Tisza roľníkov vyhodil z volebného zákona. Preto ministri zkrachovaných zemankov tisnú do úradov. Sedliak, remeselník neni nikto, bo neni sú historické triedy. Sedliaci a remeselníci nič nerobili za krajinu, povedajú mungovci. Preto tisnú pánov do popredia. Robia to aj z nenávisťi a zo strachu, bo sa boja o svoj chlieb. Že vraj čo by bolo zo zemanov, keby sa nad nich vyšinuli sedliaci.

Čo by bolo? My povedáme, že to by ozaj dobre bolo, bo krajina oslobodila by sa od príživníkov. Veď to neni pravda, že tie historické famílie veľkú významnosť majú pre Uhorsko! Hľa, Ludvik Návay je tiež zeman, člen historického rodu a predseda pred verejnosťou tak sa vyslovil o historických triedach, že sú ony na nič, že nemajú ani charakteru, ani vedomosti ani počestnosti. Sú na nič.

Nuž, keď jeden zeman tak sa vyslovuje o zemanoch, čo máme my riečiť, ktorí od tisícročia cítime pomstvu zemanov. My s Návayom súhlasíme. Žiadame, aby vláda nehľadela na rod občanov, lež na súcosť. Historický rod neplatí nič v demokratickom štáte. *Fatranský.*

Z Katolíckej Ludovej Jednoty.

Porada stoličnej Katolíckej Ludovej Jednoty v Košiciach.

Organizácie Katolíckej Ludovej Jednoty stolice Abauj-Torna 7. mája vydržovali poradu v miestnostach katolíckeho tovaryšského spolku v Košiciach. Na porade prítomní boli: osvietený pán biskup košický dr. August *Fischer-Colbrie*, dr. M. *Takács* praepošt z Jászóváru, dr. Alois *Klekner* miestny predseda Kat. Ludovej Jednoty a mnohí iní. Stredisko zastupovali: dr. Alexander *Ernszt*, hlavný správca Jednoty, hlavný tajomník, krajinský vyslanec Štefan *Haller* a dr. Štefan *Molnár*, náčelník hospodárskej kancellárie Jednoty. Poradu zabájal hlavný správca Jednoty dr. Alexander *Ernszt*, po čom zdvihol sa k slovu hlavný tajomník Štefan *Haller*.

Vo veľavýznamnej reči jeho poukázal na

tie nebezpečné zámery, ktorými nepriatelia ľudu cielia vyzliecť ho z mravného, vlasteneckého citu a zvlášte pozbavíť ho majetkov, ožobráčif hľadia v prvom rade ľud kresťanský. Proti týmto zamerom neústupne bojujú organizácie Katolíckej Ľudovej Jednoty,

Dr. Alexander Ernst, hlavný správca Kat. Ľud. Jednoty číslami dokázal, ak vážne miesto zaujíma Kat. Ľud. Jednota medzi katolíckymi organizáciami celého sveta. Po nemeckej Ľud. Jednote naša Kat. Ľud. Jednota stojí na druhom mieste. Z dospelého mužského obyvateľstva Uhorska ku Kat. Ľud. Jednote priemerne patrí 11—12 percentov. V práci Kat. Ľud. Jednoty z farností v krajine jestvujúcich súčasťuje sa 66 percentov.

Medzi organizáciami, jestvujúcimi v Uhorsku na prvom mieste stojí Kat. Ľud. Jednota. Za ňou s 80 tisíc členami nasledujú socialdemokrati a za týmito stoja spolky hospodárske.

Cielom Kat. Ľud. Jednoty nemôže byť zaoberať sa výlučne s hospodárskymi otázkami, bo to ľahko odbavíť môžu aj iné nekonfessionálne neutrálné spolky, hlavným ale cieľom jej je vychovávať akcieszopný katolicizmus. Je aj tej pevnej nádeje, že nehude dlho trvať, čo svoje sily Katolícka Ľudová Jednota vyprobovať môže.

Za tým predostrel nasledujúci výkaz organizácií, ktoré jestvujú na území stotice Abauj Torna:

	Počet kato- likov.	Počet čle- nov Katol. Ľud. Jedn.	Procenty dospelých mužských v pomere ku obyva- telstvu
Abaujkér	848	82	39
Abaujnádasd	1420	54	15
Abaujszántó	2715	180	27
Abaujszéplak	1604	76	19
Alsómislye	2984	185	25
Apátka	270	—	—
Aranyhida	1203	—	—
Aszaló	1095	78	28
Bárca	1179	128	44
Bodvaszilás	1132	14	5
Boldogkőváralja	1941	182	32
Buzita	1281	80	25
Csécs	767	67	35
Debrőd	615	60	39
Detek	471	7	6
Encs (Forró)	1479	107	29
Enyiczke	1451	227	63
Fáj	670	63	38
Felsőgagy	746	67	36

	Počet kato- likov.	Počet čle- nov Katol. Ľud. Jedn.	Procenty dospelých mužských v pomere ku obyv.
Felsőmecenéz	1104	44	15
Felsőnovaj	1050	20	8
Felsőolcsvár	1832	100	22
Felsőtökés	960	51	21
Felsővadász	980	—	—
Fony	750	59	32
Forró	1571	40	13
Füzér	1415	69	19
Füzérradvány	1571	86	22
Gönc	1920	50	10
Göcúszka	720	48	27
Hejce	1049	93	35
Hernádkéres	1741	—	—
Hernádpetri	816	49	24
Hernádtihany	1722	—	—
Hidasnémeti	1032	28	11
Hidvégarzó	1001	80	32
Hilyó	949	58	24
Ináncs	1182	63	21
Jablonka	608	—	—
Jánok	1011	96	38
Jászó	1475	120	33
Jászómindszent	1150	108	38
Jászóujfalu	1199	47	16
Kassa	25854	1600	25
Kassabéla	1691	22	5
Kassamindszent	2190	201	37
Kassaujfalu	1444	—	—
Kenyhec	1352	108	32
Krasznokvajda	920	62	27
Léh	969	67	28
Lengyelfalu	951	35	15
Mecenéz	2703	79	12
Miszlóka	1393	29	7
Nagyida	1507	144	38
Nyéta	1140	111	38
Pány	432	31	28
Perény	1095	95	35
Perkupa	602	—	—
Pölyi	1210	48	16
Regeteruszka	2831	—	—
Rudnok	1109	99	36
Saca	897	66	29
Somodi	1091	70	26
Stósz	840	110	52
Szádalmás	491	37	30
Szepesi	2216	151	29
Szikszo	1304	25	8
Szögliget	763	44	23
Torna	1955	110	22
Tornagörgő	406	49	18
Tornaszentandrás	856	24	11
Tornaujfalu	587	55	37
Tornaszentjakab	1420	47	13
Vízoly	1171	58	20

Konečne oznámil, že ku hlasovaniu vyzvaní miestni správcovia za stoličného správcu vyvolili praepošta z Jaszováru Melchiora Takácsa, keď ho teda za vyvoleného vyhlasuje, prosí ho spolu, aby prijal tento úrad.

Dr. Melchior Takács ochotne prijal úrad stoličného správcu na území Abauj-Torna a v dlhšej reči oznámil programm svojho účinkovania. Obširny programm vyvoleného stoličného predsedu hlboký dojem urobil na početných prítomných a po odznených ováciach do stoličného agitacionálneho výboru vyvolení boli nasledujúci :

Matias Berky Kassa, Jozef Buday Kassa, Teodor Bohinszky Nyesta, Štefan Cselényi Kassa, Martin Csillag Hejce, Ján Dillinger Kassa, Ján Dussek Alsómizslye, Ján Frisnyák Kassa, Mikuláš Gedeon Debröd, Štefan Hornyák Abaujszántó, Imrich Harkabusz Enyicke, Franc Hankovics Fáj, Ludvik Homoky Perény, Ján Ignác Burita, Jozef Káger Boldogköváraja, dr. Ervin Karsay Kassa, Imrich Karácsony Gomruszka, Štefan Kohút Kassa, Michal Laczkó Jánok, Štefan Lukács Stósz, Imrich Medveczky Felsőgagy, Karol Mester Hidvégardó, Franc Makovszky Léh, Karol Melcher Torna, Ondrej Mészáros Tornaujfalu, Jozef Nagyiványi Abaujkér, Ján Pollák Forróencs, dr. Julius Pollák Kassa, dr. Mikuláš Pajor Kassa, Štefan Plent Kassamindszent, Valent Rusznyák Bárca, Elek Rajcsák Csécs, Julius Szerény Szádalmás, Bartolomej Szokolszky Szepes, Jozef Tasmády Kenyhec, Zigmund Thuránszky Kassa, Rudolf Ujlaky Jászó, Ján Vasvári Molnár Fony, Richard Vavrek Jászóindszent, dr. Justin Vendko Rudnok, Franc Zagola Nagyida, Michal Zapotoczky Felsőolesvár.

Po porade nasledovali prednášky, ktoré pre bohoslovcov a praeparandistov o vedení knih cez dva dni držal hospodársky zpravodajca Katolíckej Ludovej Jednoty dr. Štefan Molnár.

Bratia Katolíci ! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto noviny sú «Krestan». «Krestan» už cez XX. devätnásť rokov bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny krestan číta a predpláca len «Krestana».

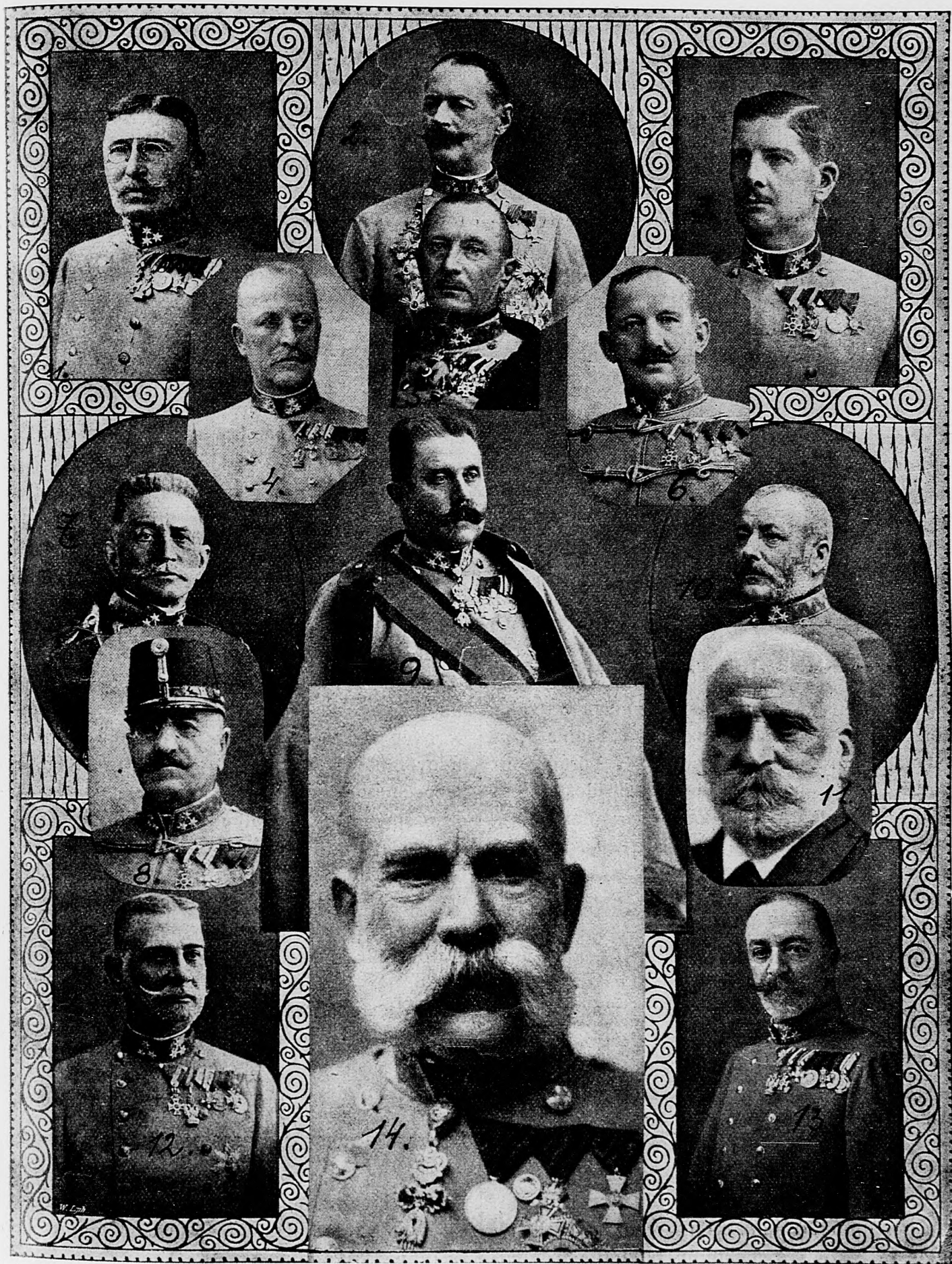
O jednom opustenom kraji Horného Uhorska.

Ako syn tunajšej meštanskej rodiny s veľkým žialom hľadím na upádanie našich mestečiek: Podolinca, Gňazd a Starej Lubovne. Upádanie ich zapríčiňuje zvlášte to, že predtým dobre navštevované ich krajinské jarmoky zo dňa na deň tratia zo svojho obchodu a pritomne neraz vyzerajú už len tak ako týždňové trhy. V dávnych časoch tieto mestecká hraly veľký zástoj, teraz ale hynú. Už pred rokmi prestaly byť mestami so sriadeným magistrátom, a včul sú len veľkými obcami. Mnohí meštania a celé rodiny chytily sa vandrovníckej palice a vysťahovali sa do novej vlasti, aby ich rúčnosť a usilovnosť uplatniť tam mohli. Jestli vláda s týmito mestečkami a ich okoliami zachodiť bude ako macocha s nevlastnými deťmi, v ústrety idú tej najsmutnejšej budúcnosti. Dľa mojej mienky ten krásny vidiek zachrániť by sa ešte mohol postavením železnice z Podolinca do Orlova, o čom sa práve už 20 rokov pojednáva. Jestli by vláda len kus dobrej vôle preukázala, hneď by ožil tento kraj. Stavebné trovy tejto železničnej čiary ustálené boly v 3 millionoch 632 tisíc korunách a k tomuto obnosu chybujú už len 170 tisíc korún, ktoré doložiť by mala vláda alebo lepšie povedano štát. Od tejto už nie tak veľkej summy závisí teda hospodárske pozdvihnutie tohoto vidieku a odhalenie pokladov týchto krajov prispelo by k dobrému i obecnstvu celej krajiny. V tých krajoch nachodí sa veru veľa pokladov. Vidiek ten už svojim položením povolaný je k tomu, aby nim zo západných a južných krajov Uhorska čilý obchod prevádzaný bol do Galície a do Ruska. Vo vyšných Ružbachoch nachádzajú sa bane vápených skál, ktoré sa veľmi hodia na vypracovanie. Starolubovenská mramorová baňa, dobré vápenné skaly a aj gňazdanské veľké mestské lesy bez železnice podobajú sa pokladu na roli ukrytému. Vidiek tento poskytuje výtečný materiál k priemyslu hrnčiarskemu ako aj ku páleniu tehly. V celom kraji rodí sa moc zemiakov, prvotriedneho jačmeňa, ovsa, potraviny. Tieto plodiny ale nedajú sa zceniť bez železnice. V starej Lubovni, v Gňazdoch a v Podolinici od starodávnych časov prevádzaný je tkáčsky

Obrázky z Černohorska.

1. Černohorski vojnici v tábore na vrchu Lovče. — 2. Král Nikita objíma narukovaných nových rezervistov. 3. Černohorski dôstojníci narukovaným rezervistom rozďávajú flinty. 4. Černohorských plukov prieťah cez jazero skutarské. 5. Kattarský záliv.

Náčelníci našej armády: 1. *Auffenberg*, dozorca armády. 2. *Krobatin*, spoločný minister vojny. 3. *Brudermann*, hlavný dozorca jazdeckých plukov. 4. *Georgi*, rakúsky minister zemebrany. 5. *Potiorek*, hlavný veliteľ plukov nachodiacich sa na území Bosny. 6. *Hazai*, uhorský hovédminister. 7. *Conrad Hötendorfi*, náčelník generálneho štábu. 8. *Klobucár*, Hlavný dozorca honvédov. 9. **Francz Ferdinand**, nástupca trónu. 10. Arciknieža *Fridrich* hlavný dozorca rakúskej zemebrany. 11. *Montecucoli*, hlavný veliteľ námorníckych plukov. 12. *Liborius Frank*, generál. včas vojny veliteľ armády. 13. *Schädler*, hlavný dozorca pechoty. Jeho veličenstvo kráľ **Franc Jozef I.**, najvyšší veliteľ armády.

priemysel umeleckým spôsobom; následkom nedostatku potrebného obchodu ale nemohla pustiť hlboké korene táto chýrna vetva priemyslu a ide pomaly celkom vyhynúť. Chovanie statku v tom kraji stojí na tak vysokom stupni, že tunajší dobytok berú do ďalekých krajov, trebárs niet potrebných prostriedkov premávkových. Lubovenské vyšnorubachské liečivé kúpele majú výtečnú vodu. Všemohúca ruka božia tento kraj obdarila s tak vznešenou prírodnou krásou, že zaslúži aby ho navštívili a poznali i cudzinci. A všetky tieto poklady ležia úhorom, ba vystavené sú úplnému zrušeniu. Celý tento vidiek veľmi hodí sa k utvoreniu obchodu a priemyslu a uhorský štát mal by si to pokladať za svoju zvláštnu povinnosť, aby k tomu dopomohol vystavením už dávno žiadanej železnice. Tak záujem spišskej stolice ako aj celej krajiny súrne to žiada, aby čím skôr valil sa prvý dym železničného rušňa po našej utešenej doline.

Eudový mešťan.

K rozpoloženiu na Balkáne.

Uhorsko rakúska a talianska akcia v záležitosti Albánie zasekla. Takrečená reunia veľvyslancov európskych mocností v porade minulého týždňa uzavrela, aby v záležitosti Albánie proti Černohorsku nezakročila monarchia a Taliansko, lež medzinárodné čaty európskych veľmocí nachodiace sa pri blokáde albánskeho pobrežia. Uhorsko-Rakúsko týmto spôsobom pritomne vyhlo vojne, svoje pluky však na všetky prípadnosti podržiava v hotovosti, následkom čoho ubohých rezervistov ešte vždý nepúšťajú domov.

Černohorci v minulom týždni mali vyprázdniť a opustiť pevninu Skutari. Čo ale zpáchali? Prv než sa vypratali 9. mája na mnohých miestach podpálili mesto Skutari. Plameňom padlo v obeť dvetisíc obchodov. Mesto vystavené je teraz najväčšej biede, mnohí obchodníci ktorí vo štvrtok boli ešte bohatí, v piatok po ohni ostali žobrákmi. Admiráli blokády v nedelu 11. mája na uhorsko-rakúskej parolodi odcestovali do mesta Skutari a pevninu potom odovzdali medzinárodnej viac sto hlav počítajúcej čate.

Černohorský kráľ Nikita s jeho poddanými nachodí sa v hrozných nesnádzach, natoľko,

že ani skupštinu (černohorský snem) neopovážil sa vydržiavať a odročil ju do jasene.

Priateľstvo balkánskych spojencov ide sa rozpadnúť. Pri Salonikách medzi Bulharmi a Grékmi 13. mája prišlo ku ostrej bitke, v ktorej zo strany Grékov padlo 14, ranených ale bolo 32, kým Bulhari ztratil 300 mrtvých a ranených. Medzi Bulharskom a Tureckom pokoj najbližšie má byť uzavretý.

Veľké ľudové shromaždenie v Hornouhorsku.

Georg *Szmrecsányi*, krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany okresu žabokretského budúceho mesiaca do Chynorán akožto do stredišťa svojho okresu svolá veľké ľudové shromaždenie, v ktorom občania nielen žabokretského okresu, lež všetkých horných krajov ohrozovať sa budú proti aláde a proti mungovskému systému, aký do krajinskej správy uviedol ministerpredseda Lukács. Ku veľkému ľudovému shromaždeniu do Chynorán prídu: gróf Aladár *Zichy*, gróf Albert *Apponyi*, gróf Michal *Károlyi* a asi 15 krajinskí vyslancovia opozície. Občania a voličia šesť-sedem volebných okresov horných strán vo veľkom počte prídu k tomuto ľudovému shromaždeniu, k jehož úplnému zabezpečeniu vodcovia ľudu čilú agitáciu prevádzajú po horných krajoch. Ľud aj, zvlášte ale duchovenstvo s oduševnením prijíma chýr o tomto shromaždení a netrpezlivo očakáva jeho vydržiavanie. Hor' sa teda občania hornouhorskí, použite túto príležitosť; zo všetkých krajov, miest a dedín dostavte sa ku tomuto shromaždeniu, ohrozujte sa proti mungom; ktorí vás pozbavili slobodného práva volebného a osvedčte sa že ste samostatní kresťania a že svoju vieru a svoje občianske presvedčenie nikdy nepredáte za ukradnuté peniaze zakúpeným mungom.

Lacko Weinberger štátny sekretár pravosudia.

Na predlohu ministra pravosudia za štátneho sekretára ministerstva pravosudia najnovšie vymenovaný je Lajos Vadász. Jednou jeho zásluhou ku štátnemu sekretárstvu je to, že bol referentom zákonnej predlohy o volebnom práve, je teda zatatý mungo prvej triedy. Druhou ale a snáď ešte zvláštnejšou jeho zásluhou ku

štátnemu sekretárstvu a to pravosudia je, že Lacko *Vadász*, predtým **Weinberger** je **židák**. Tento nový attentát, ktorý mungovská vláda zpáchala proti kresťanstvu, pred celým svetom ostro označuje pravosudie Uhorska. Pekne to už vyzerá u nás, v tom marianskom kráľovstve: ministerpredseda je, ani sám nevie akej strakatej viery, minister honvédstva Samuel Hazai (predtým Hasenbalg) je židovského pokolenia a veľú zas Lacko Weinberger (že vraj *Vadász*) vymenovaný je za štátneho sekretára pravosudia. Ubohé pravosudie!!!

B E S E D N I C A.

Pred kráľom.

Johann Kramponek (za celý svet neopovážil by som sa ho volať Jánom Kramponekom, ako ho jeho kňaz pokrstil, veď ho dľa reglami volali infanteristom Johannom Kramponekom), teda tento Johann Kramponek tam stál pod bránou kasárne v úplnej paráde. Od zeme vyčnieval na jednu sľahu, ale v srdci triasol sa od bázne. Jeho veličenstvo kráľ o hodinu príde do kasárne a obzre si celú budovu dopodrobna. Johanna Kramponeka vyznačili tým, aby on stál na strážii pod bránou. Má teda veľkú úlohu, tú, že kráľovi smelo má pozrieť do očí, má salutovať a má toto oznámiť:

— Majestét, Johann Kramponek meldet sich als tórinšpekciós!

Neviem, či reglama (ktorá je svätá a nedotknuteľná) práve týmito slovami žiada oznámenie, ale Johann Kramponek to takto vedel a posledné slovo odhryznúc, túto vetu opakoval si od dvoch dní vo dne, v noci: vo dne v kantíne a v noci vo sne.

Johann Kramponek cítil, že táto ztráž je preňho veľké poctenie. S kráľom sa shovárať, to veru není malá vec! Ešte aj jeho pravuk sa bude môcť chváliť, že sa jeho praded shováral s kráľom.

A predseda, zvlášte teraz, hádam by bol odpustil túto slávu bo sa bál, triasol sa. A ak sa jeho veličenstvu trať nepopáčif to, že ako je vyglancovaná taška infasteristu Johanna Kramponeka.

Nemožno vedieť, čo všetko jeden kráľ spozoruje. A ku veľkej úlohe povolaný strážca brány lutoval, že prečo nepretiahol kefou po remeni ešte aspoň so dva razy.

A veru chudák kolko sa natrápil a kolko očí pozrelo jeho zovňajšok.

Predovšetkým kaprál a strážmajster v «cimre».

Kaprál mu pohrozil, že ho zastrelí, ak volačo bude zle.

— Dobre pozri do očí jeho veličenstvu — riekol mu — aby si ani nemihol a nebrús si hrdlo, keď budeš meldovať. Pomysli si, že dobré meno celého cúgu, ce-

lej kompánie, celého pluku, ba celej armády složené je v tvojích rukách. Ak bude volačo zle, tak bude po nás vsetkých.

Johann Kramponek cítil tieseň v srdci a zaumienil si, že vo veľkom okamžení bude silný.

Nasledoval strážmajster. Chlapa prezrel od hlavy do päty a konečne povedal, že vyzerá dosť dobre a aj bakanče že sú mu zodpovedne čisté.

Johann Kramponek na úsvite za dve hodiny kefoval svoju obuv a teraz veľmi bol spokojný s takouto kritikou pána feldvébla.

Pán strážmajster konečne milostive udrel Kramponeka po chrbte a — ako to on zvykol počuť od dôstojníkov — riekol mu s dôvernou blahosklonnosťou:

— Also, servus!

Kramponek cítil sa byť majórom v tomto okamžení. bo aj on veľmi cítil poctenie, ktorého sa mu skrze túto priateľskú blahosklonnosť dostalo. Ale nemal veľa času na rozmýšľanie, bo ho zaviedli dolu na dvor a postavili ho pod bránu. Tam ho už čakal pán poručík.

Nikdy Johanna Kramponeka tak neprevisitovali, jako teraz. Pán poručík aj sám cítil v srdci akúsi tieseň a túto svoju tieseň tak chcel rozptýliť, že hlasno posmeľoval ztrážcu brány:

— Neboj sa, Johann Kramponek, jeho veličenstvo je veľmi milý človek. Aj to sa môže stať, že sa fa bude spytovať... aby si mu potom smelo odpovedal. Neboj sa!

Johann Kramponek poslušne meldoval, že sa ne-nebojí. Ale na čelo vysadly mu kropaje znoja... teda kropaje potu vysadly aj na čelo poručika...

Blížil sa majór, hrozne nazlostený. Stal sa nesmierny škandál. Neslýchaný škandál! Na jednej chodbe visela jedna niť pavučiny! Jedna jedinká, tenká niť pavučiny po ktorej sa hádam spustil voláky vandrujúci pavúček. Pán majór bol červený a spomínal krátke zeľezo. Odrazu zastal pred Johannom Kramponekom a riekol:

— Či sa nepomýliš?

— Poslušne meldujem, nie.

— No čujme, melduj mne!

Johann Kramponek zmeravel a rectoval tuho:

— Majestét! Johann Kramponek infanterist meldet sich...

— Neponáhľaj sa tak, Kramponek a potom tú hlavu drž hore!

Prišiel aj plukovník. Prezrel celú kasárňu, naostatok prišiel ku Johannovi Kramponekovi.

— Prečo sa ti trasú oči? Smelo hľad na mňa, nezabudni, že v ktorom si regimente, aby si sa nepomýlil, aby si ma nevalil do haňby; čujme, ako sa budeš meldovať?

Johannovi Kramponekovi čosi stiskalo hrdlo, začalo sa mu a meldoval:

— Majestét! Krohann Jamponek... Johann Kramponek...

— Nešťastný človeče, nuž či už ani svoje meno

nevieš?... čo robíš... ved celý pluk zahynie od haňby.

Medzitým ulica tam von stala sa hlučnou. Čím dial, tým väčšmi riasol zástup, ktorý čakal kráľa a jeho sprievod. Hluk ulice bolo počuť aj pod bránou kasárne. Johann Kramponek tak cítil, ako keby nejaké more hučalo tam von a ako keby chcelo zaplaviť celú kasárňu. Potom bolo počuť nejaký daleký výkrik. Ozvalo sa éljenovanie, ktoré odrážalo sa už na vysokých stenách kasárne. Plukovník, majór a ostatní dôstojníci všeteia rýchle pozrú na seba a hovoria:

— Teraz! Tu je jeho veličenstvo!

Chytró zaujali svoje miesta. Plukovník ešte hodil pohľad na Johanna Kramponek, aspoň jemu sa to tak zdalo. Tamvon už pred bránou ozývalo sa hlučné éljenovanie a bolo počuť hrkot hyntova. Odrazu nastala tichosť. Johannovi Kramponekovi triasly sa perny a mal ich belasté. Plukovník silným hlasom oznamoval čosi jeho veličenstvu. Teraz... teraz: brána sa otvorila a pod bránu vnišiel živý ten obraz, ktorý Johan Kramponek tak veľaráz videl na strieborných peniazoch... pred očima Johanna Kramponeka utvoril sa akýsi teplý obláček. Kráľ prikrečí rovno k nemu a čaká jeho oznámenie.

Hrobová tichosť. Veliteľ vojenského sboru, generáli... všetko, všetko to hľadí na Kramponeka, ktorý takým hlasom, po ktorom by ho ani vlastná matka nebola poznala, oznamuje trhave:

— Majestét, Johann Kramponek infanterist...

Kráľ salutuje mu zľahka (jemu salutuje!) a kráča ďalej. Johan Kramponek nevidí nič, nepočuje nič, všetko tancuje okolo neho...

Kráľ potom plukovníkovi vyslovil svoje uspokojenie, všetko bolo dobre a pekne. Johann Kramponek infanterist dostal po jednej hviezdičke na výložky a pozdejšie takto rozprával o tomto doma vo svojej dedine:

— Jeho veličenstvo pán majestét povedal, že už počul veľa oznámení, ale takéto nepočul ešte nikdy... potom siahol do vrecku a vyňal z neho dve hviezdičky! Tu máš, Johann Kramponek — riekol — prišiel si ich. Keby si vedel písať a čítať, povýšil by som ťa za kaprála. Ale tokto, vieš, nemožno, nemožno. Also, servus!

CHYRNIK.

XII. Valné shromaždenie katolíkov Uhorska
Spravujúca rada krajinského družstva katolíkov Uhorska v sobotu 10. mája vydržovala zasadnutie, v ktorom vnesené bolo uzavretie, aby XII. valné shromaždenie katolíkov Uhorska vydržované bolo od 9. do 11. novembra b. r. Do výkonného výboru XII. valného shromaždenia katolíkov Uhorska vyvolení sú: ako predsedu gróf Ján Zichy a ako členovia: dr. Alexander Ernst, dr. Alexander Giesswein, dr. Zoltán Hivdy, dr. Akoš Mihályfi, dr. Anton Szébeny, Georg Semrecsányi, dr. Ján Zlinszky a dr. Štefan Zsembery.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie v IV. tohoročnom obežniku svojom cirkevnom trúchlymi slovami oznamuje smrť praeláta kanonika Eduarda Perlsberg a Petra Degró, farára obce Csécs a za tým uverejňuje viaceré nariadenia v záležitostiach cirkevných a školských. Cez celý mesiac máj mariánske pobožnosti májové za prítomnosti veľkého počtu obecnstva vydržávajú v kostole kláštora Uršuliniek kde kázne má duchovný Ludvik Laezo v spoločnosti 6 mestských kaplánov. Májové pobožnosti odbavujú aj v kostole kláštora dominikánov kde v nedeľu a vo sviatok kázne máva pater Pavel Palusesak. — Dr. Blažej Horváth kňaz praemonštratský, správca tunajšieho konvikta praemonštratského ťažko ochorel a liečia ho v budapeštianskej nemocnici sv. Jána. Kruh sv. Imricha tunajších Juristov 4. mája usporiadal poučozábavný večierok, z ktorej príležitosti veľavýznamnú prednášku držal Ludvik Kovács, profesor a kňaz praemonštratský.

Z biskupstva spišského. Jablonskú faru v Orave dostal Štefan Hattyár fafár gombášsky, do Gombáša vymenovaný je za farára nižnolapšanský farár Franc Kompanyik a do Nižných Lapš za administrátora poslaný je Vincent Malinay kaplán ružomerský. Frane Urvay farár lipt. sv. alžbetský zaľakoval z fary.

Chýry zo Sária. Prešov: Tunajší katolícky kruh Rákócziho z príležitosti menín svojho predsedu Adalberta Zaborovszkyho 23. apríla zariadil zábavný večierok, na ktorom súčasnilo sa 99 členov. Z príležitosti pamiatky nalezania sv. Križa, odpust na tunajšej kalvárii odbavovaný bol 2. a 3. mája. Za prítomnosti veľkého počtu národu zo štyr stolíc, v spovedniciach účinkovalo 16 duchovných, slávnostnú kázeň držal Jozef Vaskó, vicedekan a farár obce Zboró a hrubú sv. omšu slúžil Eduard Soltész farár z Péchujfalu. Takrečený križový jarmok lichvací vydržávaný bol 2. mája a výkladný jarmok pri peknom počasi odbavili 5. mája. Mestský výbor 19. apríla vydržoval mimoriadne zasadnutie, na ktorom ústavu slepých darovali jedon fundus a podporu luteránskeho kollégia zo 4 tisíc povýšili na 6 tisíc. — *Bardijov*: Namiesto nedávno v Pánu zosnulého Parízsa, za kvardiana tunajšieho kláštora františk. vymenovaný je P. Justín Sebeszta. — *Décső*: Tunajší gazda Ondrej Šefčík onekdy zle pochodil s akýmisi švindlerom. Vybral sa na jarmok voly kupovať a vzal ku sebe 1090 korún. Na jarmoku pustil sa s ním do reči daaký švindler, ktorý keď sbadal, že gazda má peniaze, vytiahol mu ich z vrecku a miesto nich vložil ta staré noviny a to s tolkou obratnosťou, že to gazda ani nezbadal. Len keď kúpil voly a chcel ich vyplatiť presvedčil sa so žialom, že mu peniaze ukradli. Preto pozor. S neznámym človekom nikde netreba sa do reči púšťať.

Chýry zo Spiša. Levoča pre financdirekciu novú peknú budovu vystaviť dá s útratami 300 tisíc korún. Umiestnia tam i solný úrad. — Novovesský okrásľajúci spolok v lani mal príjmu 1100, výdavku aie 286 korún.

V Novej Vsi 5. mája zhorely dva domy. — V Krompachoch tesársky tovarýš Ladislav Szabó zpadol z lešenia osemmetrovej výšky a zabil sa. — V Hodermarku zahynulo 151 a v Jurskom 50 oviec na sypance, stolica obom obciam poskytla pomoc po 150 korún. — V Kravjanoch zo 37 vojopovinných na assentírku neustanovil sa ani jeden, všetci sú v Amerike. Na Hnilčiku 2. mája na poludnie v krčme vypokol oheň, ktorá zhorela na popol. Krčmár a jeho žena utrpely ťažké popáleniny. Strašnú škodu asi 18,000 korún utrpel mlynár a terajší rychtár Jozef Zajac. Zhorel mu dom, mlyn a stajne; okrem toho znivočily mu plamene 50 metričných centov žita, niekoľko sto korún hotových peňazí, bujaka, štyri kravy a dve ošipané a čo je najsmutnejšie, poistenie nemal zhola nič. Ľudia boží! dajte že sa assekurovať, aby v čas nehody nestali ste sa úplnými žobrákmi. — V Haričovciach zomrela Jánová Szalay v 54. roku života svojho. Haričovský farár oplakáva v nej svoju matku. — Minister obchodu na jeden rok predĺžil koncessiu na predpráce železnice z Pedolinca do Orlova. Bárš by to už bolo ostatné predĺženie a dal by Pán Boh, aby prišlo už konečne aj k vystaveniu! — Po krásnych letných dňoch nastala u nás zase opravdivá zima. 7. mája večer začalo kúriť a kúrilo až do večera druhého dňa. V Magure napadalo sňahu na 20 centimetrov.

Horár samovrahom. Z Košíc oznamujú: 81-ročný Štefan Koninek košický hlavný horár na odpočinku zastrelil sa.

V Levoči zomrel turecký vojak. Z tých tureckých vojakov, ktorí sú v Levoči internovaní, jeden zomrel na suchoty. Pochovali ho s veľkou vojenskou parádou. Na pohrabe bolo veľmi mnoho obecnstva.

Hra prírody. V Zombore ku patričnej vrchnosti minule zavítala jedna srbská deva, ktorá rozpovedala že od istého času cíti, že není devou, lež mužským. Patričná narodila sa v obci Militič v stolici báč-bodrogskej, má 19 rokov, volajú ju Terezou Kun a dosiaľ sa službou živila. Na nariadenie vrchnosti preskúmali ju lekári, ktorí ustálili, že skutočne není ženskou lež mužským. Tereza Kunova potom rozpovedala, že za svojho detinstva ani ona ani rodičia nespozorovali na nej nič zvláštneho, od poldruha roka však veľmi sa zmenila. Začaly jej šibať fúzy a hlas sa jej stal hlbším, za čo ju mnohí vysmievali. Konečne ju matka poslala do Zomboru, kde vrchnosť zavedie pokračovanie, aby Tereza Kunova bola vyhlásená za mužského. Najzaujímavejšie je to, že Tereza Kunova, odhliadnuc od fúzov, na oko vyzerá celkom jako dievča.

Anglický snem a volebné pravo. Z Londýna oznamujú, že nižšia snemovňa návrh zákona o volebnom práve zien 266 hlasmi proti 219 hlasom, teda väčšinou 47 hlasov odmietla.

Budapeštiansky Katolícky Delnícky Kruh dňa 18. mája usporiada púť na milostné miesto Mária Remete. V nedeľu ráno o šiestej hodine v Jozefovskom farskom chráme bude sv. omša za pútnikov a

po skončení sv. omše pohnú sa pútnici v mene Božom na milostné miesto Mária Remete. Na milostnom mieste bude sv. omša so slovenským spevom za pútnikov, taktiež aj slovenská kázeň. Popoludní o 2. hod. začnú sa modliť sv. Ruženec a spievajú litanie k úcte blahosl. Panny Marie. Po skončení služieb božích vrátia sa pútnici nazpät do Budapešti a dorazia večer okolo 8. hodiny do chrámu Jozefovského. Bratia a sestry v Kristu súčasťnite sa v čim valnejšom počte na slávnosti Marianskej. V prípade nepriaznivého počasia slávnosť odobývať sa bude v nasledujúcu nedeľu. Vodcom púte bude známy duchovný velebný pán dr. Pavel Žiška. Riaditelia púte zo správy Katolíckeho Delníckeho Kruhu Ján Krajčí, Anton Vrana, modleník Vincenc Jonec.

Každý hospodár, prv než by kdekolvek objednal si potrebné motor stroje, nech vo vlastnom záujme s úplnou dôverou obráti sa na motorovú, po celej krajine známu fabriku Ludvika *Kállai-ho*, *Budapest, VI. Gyár-utca 28*, kde za najlepšie uznané motor mlatiačky k dostaniu sú i na čiastočné zplácanie.

Boleráz (prešp. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Ctený pán Redaktor! Ráďte prosím uverejniť tento dopis v našom milom «Kreštane».

Ako do rúk dostanem číslo «Kreštana», to je moje prvé, že chcem hneď vedieť čo je nového. Tak som minule prišiel na dopis zo Šuránky, prečítal som ho a tak som sa nad nim potešii, že moju radosť musím opísať i v Kreštane. Už vyše roka vzdycháme za dobrým duchovným otcem, prosiac Všemohúceho, aby nám poslal kňaza dľa Srdca Ježišovho. Kolko deväťdňových pobožností ružencov, modlitby otčenášov sa vykonalo, aby sme dostali dobrého, ku každému náklonného, na liberálnych klebetnikov a hodárskych darmožračov nedržiacého, za Boho, vieru a sv. kríž a dobre spolky bojujúceho, pre spasenie svojich ovečiek pracujúceho, duchovného pastiera. Boh všemohúci vyslyšal hlasy naše a preto som s veľkou radosťou čítal ten dopis zo Šuránky, ho v ňom stojí na krátko opis a lúčení sa od preveleb. p. farára Franca Justina Konyakovszkyho, ktorý obdržal spravovanie bolerázskeho ovčince Kristového. Čítal som v tom dopise, jako zarmútený fárnik líči velebného pána farára, zasluby ktoré si zadovážil pri spolkoch ako pri hospodárskych veciach, počas 16-ročného účinkovania svojho v Šuránke, starajúc sa predovšetkým o duševné spasenie svojich veriacich. Píše dopisovateľ že veru ztratila horlivého kňaza a opravdivého otca. Nuž my nad týmto sa tým viac tešíme a každým dňom očakávame prichod nášho duchovného otca. My sme to už veru zkusili čo je dobrý duchovný otec pre fárnikov. Zkusili sme to, keď spasonosne účinkoval u nás prev. p. Ján Vaňák, ktorý nám bol vodcom, radcom, dobrodincom, pomocnikom, teda v každom ohlade dobrým duchovným otcem. Ešte po dnes, bárš už mnoho rokov odpočívajú sladko v Pánu,

videť jeho dobré skutky aké sú: organ, križová cesta, kalichy, omšové rúcha, rozličné dobré fundácie atď. Bože oslav dušu jeho. Od toho času boli sme veru dosť opustení. Liberáli a mungovci hniezdili sa tu a utlačovali ľudákov. Včul to ale ináč bude.

V hospodárskom ohľade to tiež smutno u nás vyzerá. Suché mrazy a teraz tá zima veľmi škodily našim ozimám. Ovocné sady, ktoré práve boli v kvete prišli o ovocie. Dateline, jačmeňu zamrzly vršiaky. úfame ale, že keď nastanú teplé časy, všemohúci pán Boh všetko k lepšiemu obráti. Konečne dokladám, že som starý človek ale tolkej radosti som nevidel u nášho ľudu jako teraz, keď sme sa dozvedeli, že za farára príde k nám prevel. p. Fr. Koňakovsky, ktorému touto cestou blahoželáme z príležitosti vymenovania za nášho farára. Srdečne ďakujem pánu dopisovateľovi zo Šuránky, že nám s jeho dopisom spôsobil tak veľkú radosť.

Starý potešený ľudák.

Trnava.

Pochválen Pán Ježiš Kristus. Ctený pán Redaktor! Ráče prosím uverejniť týchto pár riadkov v našom milom «Kresfane».

Naše mesto menované malým Rímom ozaj je krásne a môže byť pyšné na veľkolepé kostoly, rozličné spolky a braterstvá. Učinkuje tu mnoho kňazov, zvlášte ale kňazi rádu sv. Františka. Títo velební otcovia vedú i III. rád sv. Františka, ktorý spočíta skoro na tisíc členov. Na deň Zvestovania Panny Marie údovia III. rádu mali tu shromaždenie, na ktorom súčasnilo sa mnoho údov, i z tohoto bolo vidno, že náš katolícky slovenský ľud ak veľmi rad svätí sviatky Mariánské. So žiaľom musím spomenúť, že v tomto shromaždení III. rád ostal umenšený o jednu bolerázsku sestru, ktorá svojim pohoršlivým životom bola nám viac na škodu ako na ošoh. Lež III. rád neostal preto chudobnejším, ba naopak bohatším duševne, to jest pokojnejším. Podobne blahonosne účinkujú aj prevelební otcovia Jezuiti. Zariadili «Mariánsku Kongregáciu», ku ktorej patrí už pekný počet členov. Kongregáciu vede prevlb. pán Vavrínek Gramantik. Prevlb. pán Ondrej Čambal zas na slávnosť «Božského Srdca» mieni zariadiť pasiové hry, t. j. predstavenie umučenia Krista Pána. Treba mi tiež spomenúť, že prevlb. pán Pavel Silvester ako zvláštny duševný pokrm rediguje časopis «Posol B. Srdca», ktorý rozšírený je po celom svete. Redakcia Posla B. Srdca z času na čas vydáva aj iné veľmi osožné spisy. Nesmiem zabudnúť i náš «Spolok sv. Vojtecha», ktorý vydávaním dobrých katolíckych kníh známy je po všetkých slovenských krajoch. Teraz chystá sa vydať slovenské, túžobne očakávané sv. písmo. Preto všetci kde len žijeme a kresťanmi-katolíckmi sa menujeme, vstupujme do tohoto spolku, aby sme sa účastnými stali toho krásneho podielu sv. písma. Je to veru nie mnoho, do smrti zaplatiť 10 zlatých alebo behom 10 rokov platiť 1 zl. 20 kr. a kolko krásnych

kníh a kalendárov dostaneme za to. Preto hor sa bratia slováci, vstupujme do Spolku sv. Vojtecha. Pride mi tiež spomenúť, že tu máme aj katolícky peňažný ústav, to jest filiálku Seredskej Ľudovej Banky. Ústav tento nachodí sa v Dolnohrubej ulici pod číslom 35. Sem sa bratia katolíci! Svoje usparené groše neneste do židovských alebo luteránskych peňažných ústavov, lež sem do katolíckej roľnickej Banky. Máme aj novú katolícku tlačiareň v Nagylajoš ulici. Jej majiteľom je Alois Šotnik.

Máme tu teda už mnoho katolíckeho. Ale ešte nám mnoho chýba. Nemáme obchodu na bavlnenný, hodbavný, vlnený tovar, to je ešte všetko v rukách židovských a naše ženičky, týmto pijavicam odnášajú tisíce, židáci bohatnú a ľud zobračí. To je veľká chyba. Podobne veľká chyba je aj to, že na krajinskom sneme nemáme zástupeu ľudáka. Ako kandidát bol tu vystúpil vdp. Emil Hudyna, lež neskoro a k tomu ešte náležite nepodporovali ho naši páni duchovní. To sa viac nesmie stať, bo ináč aj u nás svitnú pomery francúzsko-portugalske.

A. B., neohrozený ľudák.

Stará Ves.

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Veľactený pán redaktor! Prosím vás o uverejnenie tohoto mojho dopisu v našom Kresfane.

Do Starej Vsi za okresného lekára náš nadžupan vymenoval pre Maguru žida dr. Juliusa Messingera, lekára jednej budapeštianskej nemocnice. Magurskí židia viskajú od veľkej radosti, nektorí vítali ho zaraz telegrafične. Hlásil sa i šikovný katolíck, náš liberálny podžupan Wieland ale po mungovszky prednosť dal židovi.

Úfame, že náš katolícky okresný lekár dr. Béla Jankura, ktorý býva v nekďajšej katolíckej škole, nedá sa zahaňbiť od svojho židovského nového súdruha! Jestli by dovolil, aby ho premohol, nekresťanský lekár v ľudskom zachádzaní s obecnstvom a v usilovnosti, škodil by nielen sebe ale aj katolíckemu menu vôbec.

Magurčania! Pamätajte, že kresťan má kresťana podporovať. Podporujte nášho zbehlého katolíckeho lekára!

S kresťanským pozdravom *Ustarostený občan.*

Zo Spišskej Magury.

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Ctený pán Redaktor! Prosím o laskavé uverejnenie mojho dopisu v našom «Kresfane».

Úžasné veci som čítal o našich žandároch v novovesských maďarských novinách. Tie noviny píšu, že v Osturni s plačom vypráva jedna žena, že ju jeden žandár znásilnil, keď konal nočnú službu. Jej ubohý muž sa už od rokov trápi v amerických baňach, aby mohla vyžiť jeho rodina, ktorá sa rozmnožuje bez jeho vedomia. Tiež v tej istej obci sa stalo, že istý manžel pred dvoma rokmi so skalami musel vyhnať v noci žan-

dára, ktorý sa chcel dostať k jeho manželke. Ten manžel pre vraždu deväť rokov sedel v lipótvárskej trestnici a podmienenčne pustený bol na slobodu, o čom žandár ešte nevedel. Žandári mali by byť strážcami pokoja a osobnej bezpečnosti a stanú sa práve naopak vlamáčmi a zlodějmi. Sú to veru veľmi smutné pomery. Vyzývame vrchnosť, aby zaviedla vyšetrovanie a čo najprísnej pokutovala žandárov. Veď je to hrozná vec, že človek už není istý ani pred žandármi.

Zhrozený.

Zadovžaujzte predplatiteľov pre «Kreštana!»

Odkazy redakcie.

St. K. S. Bgd. V záležitosti pluha vyzvali sme patričnú dielňu, aby Vám bezodkladne poslaný bol cenník. — O. H. N. Vo vašej záležitosti najlepšiu radu Vám dá právobranná kancelária Katolíckej ľudovej Jednoty. — S. K. Sz. List doručený bol pánu krajinskému vyslancovi.

Kreštanský svetový názor je blahonosný bez výmenky pre každého.

Posielam zdarma

a franko každému moj hlavný cenník mojich dobre chodiacich včasových hodiniek, ďalej každého druhu hudobných strojov, preto aj odporúča sa potrebné články ehjednať na dopisničke cis. a král. dvorný zásielca

HANNS KONRAD vývozný dom
Brüx, číslo 3364. (Čechy).

Dobré niklové hodinky K 420, 5.—. Niklové budičky K 230 s nočným osvetlením K 330. Budičky s duplovaným zvánkom K 380. Okruhle hodiny do kuchyne K 320. Hodiny s kukuckou K 760, 850. Moderné miniaturné pendle K 1350, pendle s pondusmi K 55.—. Veľký výber hudobných strojov: husle K 580, 7.—, 60.— a v. Harmoniky K 5.—, 840 a v. Accordcity K 480, 650.—. Koncertcity K 16.—, 22.—. Stroje k hovorení K 22.—, 30.—. Žiadne riziko zámena povolená alebo návrat penazi. Prívatným zasiela sa poštovou dobiereku alebo pri voprednom doposlani penazi.

Singerove šijacie stroje!

Josef Habán Budapest, VII., Almásy-tér 14.
Obrázkový cenník pošlem na žiadosť zdarma.

Oznamy prijíma

administracia

„Kreštan“

BUDAPEST

Szentkirályi-utca 28.

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmave driapané 9.60 K, lepšie 12 korún. Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako snah mäkké jak páper, drapané 30, 36, 42 K. — **Metove posteľe.** A červeného cinovatu 1 dobre naplnená perina, alebo 1 zpodná perina 130 cm. dlhá, 116 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—, 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška 80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—, 3.50, 4.—, 90 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho shotovujeme vo veľkosti dla vole. Trojdielovú srstennú matrac na jednu postel K 27.— lepšie jakovosti K 33. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobiereku. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade porta. **Benedikt Sachsel, Lobes** 134. pri Pilsen (Čechy).

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na posteľ!

1 kg. sivé dobré drapané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.; pri ma polbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snah biele, drapané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; biele fajnové 10 K; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K, pri oblednani 5 kg. franko.

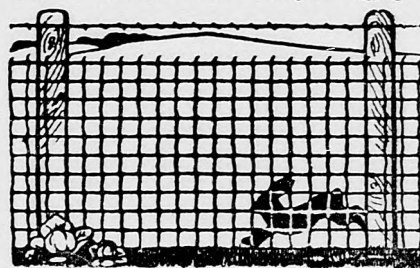
Hotové posteľe

z hustej tkniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkým perim 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednolitvé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 12 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 K. Spodné periny z pevného vrázkovaného grádu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s postovou dobiereku od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat penazi obšírný cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy).

PODIVNE LACNÉ PLOTY

Domáce dôroby!

Zriedkavej jakosti.

Veľmi ľahko k upotrebeníu.

Nepočetné listy uznania dokazujú patentovaného

Hungária-pletiva z drótu

nedostiziteľnú zvláštnosť.

Dôrob z cinkovaného drótu. — Zabarviť netreba. Cena štvorcovho metra od 32 hal. výše.

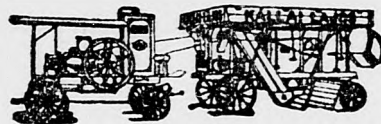
K objednaníu u vylučného dorabateľa:

Alexander Haidekker

Dielňa pletiva a plotov z drótu

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/60. sz.

Výhodná, správna a rýchla výsluha. Obrázkový cenník franko zdarma.

Známo je vôbec,

že len

LUDVIKA KÁLLAI-ho

motorfabrika

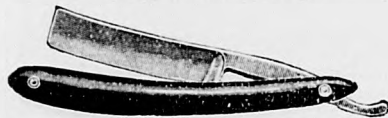
Budapest, VI., Gyár-utca 28,

pri úplnej záruke litruje najchýrnejšie motormlátiace stroje. Po celej krajine pochvalne známých najlepších a najjednoduchších, pôvodných Ludvika Kállai motorov prosine žiadať obrázkový cenník.

Upozornenie! Ludvika Kállai-ho vychýrenú motorovú fabriku netreba zameniť s druhými

firmami pod menom Kállai.

Pred každým majú prednosť moje prima solingenské britvy.

Za každú odo mňa kúpenú britvu prevezmem úplnú záruku, lebo sú všetky z najlepšej ocele kované, na ostro obtiahnuté, k upotrebeníu hotové. Každá britva v pošve bude zaslaná. C. 8701. s rúčkou na čierne vyhladenou na 1/4 dutá, 1/8 široká K 170. C. 8702. s rúčkou na čierne vyhladenou na 1/2 dutá, 1/8 široká K 220. C. 8703. s rúčkou na čierne vyhladenou na 3/4 dutá, 1/8 široká K 250. C. 8711. s rúčkou na čierne vyhladenou na 1/4 dutá, 1/8 široká K 360. «Graziosa» britva, zvlášte pánom holčom ju možno odporúčať. — Zaznačena ochranná známka! Možno najst len u mojej firmy! C. 22. s rúčkou na čierne vyhladenou, nôž 1/8 široký, na 1/4 dute brúsený K 2.—. C. 26. s rúčkou na čierne vyhladenou, nôž 1/8 široký na 1/2 dute brúsený K 290. Risika niet! Objednávky vybavuje na dobiereku alebo za vopred poslaný obnos. Vývozný dom cis. král. dvorného lifieranta HANNS KONRAD Brüx č. 3354. (Čechy). Hlavný cenník so 4000 vyobrazeniami zdarma a franko.

Háló-, étkező- és buffet-kocsik közlekedése a magyar királyi államvasutak vonalain.

Magyar királyi államvasutak 80.091/913. Fl.a. számhoz.

I. R É S Z.

Érvényes 1913. évi május hó 1-től kezdve.

I. H Á L Ó K O C S I K

Tétel	Vonal	Indul			Érkezik		A hálókocsi-pótlégek árai			Jegyzet		
		honnan	óra-perc	száma	hová	óra-perc	kor	vonat	kor		oszt.	oszt.
1	Budapest keleti p. u. — Wien Ermek-Királyhídán át	Budapest k. p. u. éjél	10 55	12	Wienbe	reggel	7 20	Budapest keleti p. u. — Wien vagy viszont	9 60	7	20	A hálókocsik csak I. vagy II. oszt. menetekkel háló-kocsik által megtelelt pótlék-váltás mellett használhatók.
2	Budapest nyugati p. u. — Wien Marciáreggen át	Budapest ny. p. u. éjél	9 30	118	Wienbe	reggel	5 50	Budapest nyug. p. u. — Wien vagy viszont	9 60	7	20	
3	Budapest nyug. p. u. — Brassó	Budapest ny. p. u. este	9 35	502	Brassóba	d. n.	1 46	Budapest nyug. p. u. — Segesvár v. viszont	12 60	9	20	
4	Budapest keleti p. u. — Bukarest Arad, Piski, Páradalon át	Budapest k. p. u. d. n.	2 40	501	Bpest ny. p. u. reggel	d. n.	7 35	Budapest keleti p. u. — Bukarest v. viszont	17 40	10	80	
5	Budapest keleti p. u. — Piski (szűk)	Budapest k. p. u. este	2 10	604	Páradalra	reggel	6 33	Budapest keleti p. u. — Páradal v. viszont	14 40	10	80	
6	Budapest nyugati p. u. — Bukarest Temesvár—Vercsorován át	Budapest ny. p. u. éjél	5 05	601	Bukarestbe	d. e.	11 45	Budapest nyug. p. u. — Bukarest v. viszont	14 40	10	80	
7	Budapest nyugati p. u. — Bázis	Budapest ny. p. u. éjél	2 09	700	Budapest ny. p. u. d. n.	d. e.	1 25	Arad	9 60	7	20	
8	Budapest nyugati p. u. — Oravica-hánya	Budapest ny. p. u. este	4 26	610	Piskire	d. e.	11 10	Arad	9 60	7	20	
9	Budapest keleti p. u. — Fiume Ujdombovár—Zágrábon át	Budapest k. p. u. este	4 17	609	Budapest k. p. u. reggel	d. e.	5 45	Arad	9 60	7	20	
10	Budapest keleti p. u. — Fiume Ujdombovár—Zágrábon át (vegyes)	Budapest k. p. u. este	6 00	1003	Vercsorován	éjél	1 20	Budapest nyug. p. u. — Bukarest v. viszont	16 60	7	20	
11	Budapest keleti p. u. — Zágráb Ujdombovárán át (szűk)	Budapest k. p. u. este	6 15	1004	Bukarestbe	d. e.	11 25	Budapest nyug. p. u. — Orsova v. viszont	9 60	7	20	
12	Budapest keleti p. u. — Poprád-Felka	Budapest k. p. u. este	7 50	1005	Budapest ny. p. u. d. n.	d. e.	1 25	Budapest nyug. p. u. — Temesvár nappal	4 80	3	60	
13	Budapest keleti p. u. — Tátra-Lomnic Kassán át (vegyes)	Budapest k. p. u. este	10 30	1500	Bázisra	d. e.	9 25	Budapest keleti p. u. — Piski vagy viszont	13 60	7	20	
14	Budapest nyugati p. u. — Berlin	Budapest ny. p. u. este	10 40	3	Bpest ny. p. u. reggel	d. e.	7 15	Arad	9 60	7	20	
15	Konstantinápoly — Berlin Budaörs keleti p. u. — Ruttka-Oderbergen át	Budapest k. p. u. este	10 40	3	Budapest ny. p. u. reggel	d. e.	7 15	Budapest keleti p. u. — Fiume vagy viszont	12 60	9	70	
16	Budapest k. u. — Máramarosziget Debreceen—Királyhídon át (vegyes)	Budapest k. p. u. este	10 40	3	Budapest ny. p. u. reggel	d. e.	7 15	Budapest keleti p. u. — Kassá vagy viszont	9 60	7	20	
17	Budapest k. p. — Lawooczne Sátoralja-Ujheljen át (vegyes)	Budapest k. p. u. este	10 40	3	Tátra-Lomnicra	reggel	7 36	Budapest nyugati p. u. — Berlin	13 00	10	20	
18	Budapest ny. p. u. — Marosvásárhely — (Kolozsváron át)	Budapest k. p. u. este	10 40	3	Budapest k. p. u. reggel	d. e.	6 30	Budapest nyugati p. u. — Breslau	11 20	9	00	
19	Budapest k. p. u. — Grätz Feinrig át. (Junius 15-től)	Budapest k. p. u. este	15 15	1308	Berlinbe	d. e.	11 08	Budapest keleti p. u. — Berlin	13 00	10	20	

Tlačou Stephaneuma uč spol. v Budapešt, VIII., Szentkirályi-utca 28/a.